СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 46. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, четвер, 7-го березня 1946. No. 46. NEW YORK and JERSEY CITY, Thursday, March 7, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ЧОРЧИЛ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІЙСЬКОВОГО ДОГОВОРУ МІЖ АНГЛІЄЮ Й АМЕРИКОЮ

У своїй промові при приняттю почесного доктората від Фултон каледж, у Мизурі, у вівторок 5 березня бувший премієр Англії Винстон Чорчил виголосив одну з великих промов у своїм життю, цим разом як приватний громадянин і без урядової відповідальности. Чорчила представив зібраній многотисячній публиці президент Злучених Держав Гері Труман, який теж дістав почесний докторат цеї школи. Промову Чорчила оплескував місцями президент Труман на знак, що він годиться із його поглядами.

Зміст промови Чорчила дуже багатий. Головною точкою його промови є домагання постійного військового союзу між Англією, й Америкою на те, щоб спинити безконечну експанзію сили і засад советської Росії. Колиб західні демократії тепер розеднaлися, то може прийти до катастрофи. Саме для втримання миру потрібний англо-американський союз. Цей союз може дійти так далеко, що оба краї будуть мати спільне громадянство.

Світ загрожений тепер двома нещастями: війною й тиранією. Обом треба запобігати. Першою силою для цього є Організація Обеднаних Держав, яка повинна дістати силу військову для спинення агресії. Одначе цій організації ще не можна відступити атомової бомби.

Саме в цьому місци оплескував пр[illegible] президент Труман, а це зверн[illegible] слухачів, бо Чорчил буквально ужи[illegible] таких слів на це: „Це булоб злочинне божевілля, відступити О.О.Д. атомову бомбу у цьому розбурханому розеднаному світі".

Обговорюючи політику Советів Чорчил злучив [illegible] „комунізм став визовом і небезпекою для християнської цивілізації". Щоби недопустити до цього треба найти порозуміння з Росією.

ҐАВРІЛОВІЧ ПРО ВПЛИВ ПРОМОВИ НА ДОЛЮ О.О.Д.

Заступник югославського міністра заграничних справ д-р Стоян Ґаврілoвіч, який перебуває в Ню Йорку, щоб підготовити зібрання Ради Забеспеки Організації Обеднаних Держав, сказав про промову Чорчила, що це є удар по О.О.Д. Одначе він теж заявив, що не треба тратити надії на успіх цеї організації, бо „що булоб сталося, як би так Чорчил втратив був віру в 1940 році?"

ВЕЛИЧАВИЙ ПРИВІТ КАРДИНАЛОВИ СПЕЛМАНОВИ.

Повертаючий з Ватикану до Ню Йорку новоіменований кардинал Френсис Спелман вїхав до своєї столиці як справжній князь церкви. Йому на привіт вийшло на вулиці півтора міліона населення, коли він вїздив до катедри св. Петрика при Пятій евеню. В Метрополитен Опера Гавс зібралося 4,300 осіб, між ними представник президента Трумана головний почтмайстер Роберт Е. Ганеган, губернатор стейту Тамес Дюї, посадник міста Вилієм О'Двайер, 16 епископів і багато іншої знатті. У промові, виголошеній в подяку за привіти, кардинал клав натиск на потребу миру, а при цім згадав про велитенські перепони до заведення миру у світі. Міська рада Ню Йорку перевела резолюцію з висловами привіту для нового достойника 20 голосами проти двох комуністів. Їх змісця напятнували радні, як прихильників нетолеранції і всесвітної диктатури.

РАДА ЦЕРКОВ ХРИСТА ОСУДЖУЄ КИДАННЯ АТОМОВОЇ БОМБИ.

З нагоди нарад організації „Федеральна Рада Церков Христа в Америці", які відбуваються в Коломбус, Огайо, склала звіт комісія для студій відносин церкви до війни. У комісії брало участь 21 релігійних виховників. Усі вони прийшли до висновку, що нерозбірчиве скидання бомб на німецькі міста і скинення атомових бомб на японські міста є гідні натаврування. Уживання атомової бомби робить війну не лише більш руїнною, ніж перед тим, але також і „невідповідальною", сказано в звіті комісії. Комісія заявилася проти дальшого вжитку атомових бомб. Вчасі обіду з нагоди зібрання делеґатів промовляв делеґат до Організації Обеднаних Держав, Фостер Доллс. Він сказав, що світ є заведений в надіях на заведення загального миру після останньої війни і заявив, що саме Советський Союз дає заохоту до вирішування світових проблєм не мирними, а насильними способами.

Дякують кардиналам за оборону переслідуваних советами українців

Злучений Українсько-Американський Допомоговий Комітет у Філядельфії вислав телеґраму до кардинала Евгена Тісерана у Ватикані за його оборону українських скитальців перед советським переслідуванням. Водночас комітет прохає кардинала дальшої охорони для них і допомоги у їх переселенню в беспечні краї.

Український Конгресовий Комітет Америки вислав телеґраму спиводу привіту влаштованого в Метрополитен Опера Гавс кардиналови Френсисови Спелменови при його повороті до своеї столиці. В телеграмі висловлена подяка за „промову з 25. лютого в Римі з гострим осудом авторитативних урядів і з покликанням на рішучий осуд Папи Пія XII, висловлений на адресу большевиків за їх переслідування наших земляків на Україні".

ДЕПАРТАМЕНТ СТЕЙТУ ВИСЛАВ ДВА ПРОТЕСТИ ДО СОВЄТСЬКОЇ РОСІЇ.

Дві американські ноти вислано до Москви ві второк, 5. березня: одну в справі Ірану, другу в справі Манджурії. Секретар стейту Бирнс не оприлюднив тексту цих нот, одначе панує загальне перековання, що вони мають характер протесту проти зазіхань Советів на ці краї. У ноті в справі Манджурії, як це зазначив Бирнс у пресовій конференції, Америка протестує проти ограблювання Манджурії советською владою із усякого промислового виряду; а в протесті в справі Ірану наш уряд домагається від Советів усунення війська з того краю згідно з умовою з передвоенних часів.

ВАШИНҐТОН ДОМАГАЄТЬСЯ ЗМІНИ КАБІНЕТУ В БОЛГАРІЇ.

Вашинґтонський уряд вислав до теперішнього болгарського уряду, опанованого комуністами, домагання, щоб уряд допустив у склад кабінету представників болгарської опозиції і щоб у такий спосіб цей уряд представляв справдішну волю населення.

ГУВЕР ІДЕ В ЕВРОПУ ДЛЯ СТУДІЙ НАД ГОЛОДОМ.

Герберт Гувер, який стояв на чолі акції для ратунку Европи перед голодом після першої війни, піднявся їхати тепер для такої самої цілі до Европи. Він їде вже наступного тижня з кількома іншими членами новоствореної „Комісії Голодової Конечности" для студій тамошних відносин, заки пічне систематичну працю.

Кардинал Тісеран знов обороняє скитальців, зокрема українців, і осуджує договір у Ялті

Кореспондент часопису Ню Йорк Таймс, Сем Поп Брувер, пише з Риму про розмову, яку мав з кардиналом Юджіном Тісераном на тему примусових видалень скитальців з американської й британської зони в Німеччині. Отже так є, що тих скитальців далі видалюють, особливо українців і „русинів", себто тих, що походять з Карпатської України. Їх віддають советській владі силою і масово, навіть і тепер, казав кардинал у відповіди на замітку кореспондента, що в Вашинґтоні уряд твердить, що нема примусової висилки українців і русинів. Кардинал Тісеран заявив кореспондентови, що має найновіші відомости і благання від скитальців — українців і русинів, щоб їх ратувати. Останнє масове благання, бо від групи аж з 20,000 осіб в американській зоні, дістав кардинал в грудні й досі не знає, що з тими скитальцями сталося. Кардинал дозволив навіть кореспондентови точно зацитувати те, що він каже. Ватикан, казав кардинал, постійно дістає благання, щоб ратувати скитальців, яких відсилають насильно до Советів як зрадників, хоч ці скитальці ні в якому разі до такої катеґорії не належать. Кардинал далі заявив, що бачив вірну копію договору в Ялті, але не може виявити тої віродостойної особи, яка йому це предложила. В тому договорі є точка, що каже про поворот до Советів українців що покинули Совети від 1929 року. І це є те, чому американська та британська військова влада відсилає українців насильно до Советів. Далі казав кардинал, що він знає, як советські агенти викрадали проти-советських скитальців з табору Чіне Чіта, що є на передмістю Риму. Деяких з тих, казав кардинал, що втікли і сховались у церковних установах, советська мілітарна місія забрала, домагаючись видачі. Росіяни, казав кардинал, ускладнюють проблему українських скитальців, змішуючи їх з дезертирами і военними злочинцями. І так є, казав кардинал, що право азилю вправді істнує, але у випадку втікачів з Еспанії ґен. Франка, але не для інших. Кардинал, пише кореспондент, дійшов аж до екстрему в обороні права азилю, бо був за це навіть для козаків російського ґен. Власова, хоч як говорив про українців, то ніяк не мав на думці людей, що підходять під цю катеґорію, що ґен. Власов і його коазки. Кардинал Тісеран не хотів подавати імен до публікації, щоб не наражувати скитальців на ще гірші советські переслідування, але подав їх до відома кореспондентови, щоб він міг сам переконатись, що справа представлена правдиво. Оті жертви, пише кореспондент, не відносяться до того, що діється в Італії, але до території в Німеччині, що є під американською і британською владою. Тим жертвам, казав кадинал, навіть УНРРА відмовляє помочі, виправдуючи себе тим, що така поміч булаб не до вподоби деяким урядам, що є членами Юнайтед Нейшенс Реліф енд Рігебілейшен Адміністрейшен (УНРРА). Щойно нині рано, казав кардинал, була в нього мати і благала захисту для двох молодих синів-скитальців, що втікли з таборів з страху, що їх вивезуть силою до Росії. Найбільше вивозять силою до Советів русинів і українців, кінчив розмову кардинал, але є теж й інші жертви, головно з територій, що їх забрали Совети як свої, чи з таких, де їх вплив переважає.

З СТРАЙКОВИХ РОЗРУХІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ.—Чарлз Р. Блумер, суперінтендент в фабриці Дженерал Електрик в Філядельфії, пробує, як бачимо на картині, дістатись до фабрики, але пікетчики його не пускають. Пізніше, як він виказався відповідною посвідкою, то його вже впустили до середини.

В АНГЛІЇ ЗА ТІСНУ АНГЛЬО-АМЕРИКАНСЬКУ СПІЛКУ

Як брати під увагу, що думає подавляюча більшість англійців та британської преси про промову Винстона Чорчила в справі „специяльного" затіснення відносин між Злученими Державами і Великою Британією, то так є, що всі є за таке затіснення. Тільки вагаються, чи в Злучених Державах пішлоб з цим так гладко як в Англії.

ЧОРЧИЛ ВЗИВАЄ ДО ВІЙНИ З СОВЄТАМИ.

Так толкує собі лондонський комуністичний „Дейлі Воркер" американську промову Чорчила. Каже, що шлях, який він вказує, веде до війни, кольоніяльного гнету й економічної неволі для мас. Далі закидується Чорчилеви, що він хоче загнати Британію та її уряд у „протисоветські інтриґи та імперіялістичні авантури".

ПОМИЛЯЄТЬСЯ . . .

Лондонський „Таймс" підкреслює, що американсько-англійська дружба є есенціональним в британській політиці. Та не погоджується з промовою Чорчила щодо цього, що ніяк не можна погодити „західної демократії" з „комунізмом". Таймс пише, що хоч західна демократія і комунізм у многому собі противні, то так є, що одна від одної може багато дечого навчитись.

ЗАЛЯКАЄ СТАЛІНА.

Так думає лондонський „Дейлі Кроникл" про враження промови Чорчила на Сталіна. Пише, що ґенераліссімус Сталін сильно налякається капіталістичних затій проти Советського Союзу.

КОМУНІСТИ ЦЕ ПЯТА КОЛЮМНА.

Отсе є те у промові Чорчила, що найбільше тронуло офіційні кола французького уряду. А ті кола знають [illegible]. Комуністи мають у парляменті велике число голосів.

АРАБИ ПРОТИ СІОНІСТІВ.

В Каїро переслухує Англо-Американський Комітет у справі Палестини. Переслухано двох визначних арабів. Один з них, д-р Фадгель Джамалі, директор канцелярії для справ заграничних Іраку, заявив, що сіонізм, як і гітлеризм, злучує разом національність, релігію і державність в одну фанатичну ідеольогію. Сіонізм, казав він, примінює в Палестині гітлерівську техніку. Він хоче створити нову націю з новою мовою, казав д-р Мансур Фамі Паша, ректор арабського університету в Каїро. Джамалі ще казав, що араби не хочуть в Палестині нюйорських хмародерів, що їх радіб бачити сіоністи.

ЗАВОРУШЕННЯ В ЄГИПТІ.

Клопоти Англії в Єгипті не маліють, а з кожним днем збільшаються. З Каїро звідомляють, що померло ще пять осіб, що брали участь в демонстраціях в Александрії в дні арабського „Дня Жалоби". Значить, що жертвою цеї демонстрації впало вбитими 22 єгиптян і двох британських вояків. Та це не залякало ворохобників, головно студентів і робітників, бо звідомляють про нові чотири спроби демонстрацій. Поліція знов стріляла, а демонстранти обкидали її камінням. І знов є жертви в людях. Досі стверджено трьох убитих. Демонтруюча товпа кричала „долів з Бевином!" і „долів з Англією!"

ВЗИВАЄ БРИТІЙЦІВ ЗАБРАТИСЬ.

Єгипетський премієр, Ізмаїл Сідкі Паша, заявив в часі інтервю, що він візвав британський уряд вицофати британські війська не тільки з Каїро й Александрії, але з Єгипту і Судану.

21 СМЕРТНИХ ПРИСУДІВ.

В Нівель, в Бельгії, суд засудив на кару смерти 21 бельгійців, що служили в німецькій полевій жандармерії в часі війни.

ШВАЙЦАРІЯ ПОЖИЧАЄ БРИТАНІЇ.

Маленька Швайцарія позичає тепер найбільшому недавно банкирови в світі — Англії. Ото вже готовий фінансовий договір між Британією і Швайцарією, який дає Британії в Швайцарії кредит на суму 250 міліонів франків, що є $60,000,000.

МАНЕВРИ В МАНДЖУРІЇ.

Совети повідомили китайський уряд в Чунґкінґу, що незабаром советська армія буде відбувати військові маневри в Манджурії, включно з такими містами як Харбін і Мукден.

„ВОЄННА ДОБИЧА" В МАНДЖУРІЇ.

Звідомляють з Чунґкінґу, що Совети запросили китайський уряд до участи у „военній добичі" в Манджурії. Як відомо, Совети називають вивіз фабричних улаштовань з Манджурії в глиб Советів „военною добичею", до якої зголошує своє право Китай. Наразі Чунґкінґ звідомляє, що ще не осягнено з Советами порозуміння щодо цеї „добичі", якою, між іншим кажучи, зацікавлена теж і Америка.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗА ВІКНО У ЗАХІДНИЙ СВІТ

Недавно поміщено в „Свободі" статтю „Шляхи Широкі", передруковану з „Студентського Прапору", журналу української академічної молоді, що виходив у Львові в 1943 році. В тій статті обговорюється справу перевірки відношення українців до чужини. Отсей передрук дав нагоду большевицьким У. Щ. Вістям до нападу на цю статтю, на журнал і на нас, що це передрукували. Мовляв, пишуть У. Щ. Вісті, якщо тоді появлялось у Львові щось друком по українськи, то прецінь мусіли „таке писання одобрювати представники націстівського райху — ґенерал-губернатор Ганс Франк, Альфред Розенберґ і Ґебельс у Берліні". І одобрили, бо стаття підготовляла виїзд української молоді до Німеччини і заохочувала учитися від Німців „німецької культури".

Ми нарочно навели ці закиди, бо саме вони є великим признанням для цеї української молоді, що будучи під націстівським чоботом мала відвагу порушити важну тему і обговорити її розумно й гідно. Бо в статті нема навіть найменшого натяку, з якого булоб видно, що ця молодь одушевлялася німецьким націзмом, італійським фашизмом, чи московським комунізмом. Там тільки підкреслено, що всюди в чужих краях є багато дечого культурного й цінного, що треба українцям пізнати і дещо з цього собі засвоїти. Стаття виразно зазначає, що має слушність поет, коли пишучи про чужину, звертає українцеви увагу, що „Цей дім отчизною не буде, будинки не замінять хат". Так, навіть і розкішні палати по чужих краях не заступлять рідної, селянської стріхи... І правдою є, як пишеться у статті, що не заступить „ніщо нікому тих джерел снаги, що їх дає рідний край". А теж підкресляється, що в нас „мати свою, а не імпортовану чужу мудрість — це гасла, що набрали ознак самозрозумілости... Проти них не можна висувати ніяких застережень".

Про що-ж властиво іде? Отже про те, щоби українська молодь розуміла, що „наш світ" це є „рідне" і чуже" разом. Тому треба те „чуже" пізнавати, бо — не сміємо ані на одну хвилину забувати, що не живемо, як і ніколи не жили, на ізольованому острові, що називається „Рідний Кут". Ми маємо і мусимо мати звязки „з чужим широким світом, що, як велика, фатальна сила, вростає, в життя нашого народу". Це, пишеться там далі, глибоко розуміли вже давно великі сподвижники українського духа і „усією силою намагалися завжди проломлювати вікна із рідного загуменка у широкий світ", як от Панько Куліш, що дав нашій літературі Шекспіра, Франко, що змагав ціле життя вивести нашу духовість на широкі світові води, чи Хвильовий, що героїчно боровся за вікна в широкий світ...

Отсе називається в московсько-большевицьких наймитів, що говорять, пишуть і діють на прикази Кремлю, — пропаґандою Ґебельса. І то тільки тому, що українська молодь бореться за вікно у культурний світ, а не в Москву!

Америка знов дороговказом

Велитенську відповідальність за долю світу відчуває американець тоді, коли найдеться поза границями свого краю — твердить Джордж Філдинг Еліот з Геральд Трибюн. Про це пишуть і такі визначні одиниці, як Ен Мек Кормик з Ню Йорк Таймсу. Вони звертають увагу, що Америка це не країна сама для себе, але така країна, що вказала шлях свободи іншим краям і народам. І саме тому це природнє, щоб Америка, що стала дороговказом для тих, що добиваються свободи, стала тепер захистом і обороноцем для слабих держав і народів.

Та саме тому люди й краї, які вчасі війни звязали свою долю не так з Аліянтами, як з Америкою, попали в одчай, коли завважали, як зачала одна земля по другій підпадати під владу Советів, а не було кому їх оборонити. Виглядало, що Америка сама захиталася у своїм історичнім післанництві, а з тим загирила і долю світу. Відворот почався з того часу, коли Злучені Держави іменували нового амбасадора до Советів, а це ґен. Волтера Бедела Смита, бувшого дорадника ґен. Айзенгавера. Він перший оприлюднив погляд, що Америка „мусить стати на границі, поза котру вона не сміє цофнутися". Негайно по нім заговорив сен. Ванденберґ і секретар Бирнс. Промови і заяви тих останніх вказують на тверду політику Злучених Держав, яка має бути дороговказом на будуче.

Яке значіння має політична відвага, вказує становище американської публики. Майже вся вона стала лавою за такими постановами, бо кожен розуміє, що на цім зискає не лише повага Америки як краю, але й повага кожного американця особисто. Це відчують негайно й американські вояки, яких не буде легковажити вояк з іншої окупаційної армії, як це тепер буває; це відчують і американські політики й бизнесмени, які саме тепер опинилися заграницею. В оцім піднесенню духа Америка знову відчує духову єдність, яку відчувала вчасі недавної війни.

Проголошення основ американської заграничної політики и акладає тепер важні обовязки на кожного американця дома. Він мусить почуватися до спільности зо своїм проводом і до несення помочи для цього уряду. І це добре, що таку заяву, як напр. бувшого амбасадора до Росії, Джозефа Дейвиса, що „Росія має моральне право" до викрадання військових тайн, вважається не лише заломанням громадянської моралі, але, це й заохотою для всесвітнього проводу неморальности Советської Росії. Це ослаблює нашу Америку і деморалізує слабших громадян. Це тесаме, що поширювання соблазни серед „менших братів"... Так тепер про це пишуть.

Коли взяти під увагу, що обстоювання напрямних ліній американської політики кладе підставу до укладення американського проводу в цілому світі, то з цим приходить і зрозуміння, що з проводом іде поширення й американських демократичних ідеалів у противенстві до всесвітного большевизму. Раз прийде перемога американської демократії, то з нею приходить і укладання світового ладу на далеку будучність, може й на століття. Тому солідарність американця із своїм урядом під теперішню пору це співпраця для будучности цілого людства у новому світі, опертім на ідеалах „життя, свободи і змагання до щастя" і... миру.

Микола Чубатий.

Счез зі світа колишній ворог України

Московська пропаґанда дуже обережно закриває слабі сторони червоної імперії. Такою слабою стороною Советів є меріжка неросійських народів, які використовують кожну спосібність, щоби визволитися спід червоного володіння. Такою спосібністю многі підсоветські народи вважали минулу світову війну та наїзд Гітлера на Совети. Не орієнтуючися якслід у плянах націстичної Німеччини деякі національні ґрупи в Советах заанґажувалися явно по стороні советського ворога.

Правда комуністична пропаґанда ведена в часі війни тов. Лозовським запевняла світ про непохитну вірність всіх народів Советського Союзу як доказ, що Совети потрафили у себе розвязати національне питання як слід, одначе в дійсности далеко було від тої ідилі. Фактом є, що в перших місяцях німецько-советської війни сотні тисяч червоноармійців, прямо цілі дивізії переходили на сторону Німеччини, опускаючи справу Советів.

Божевільна політика націстів, створити зі східної Европи німецьку кольонію, сильно прохолола протисоветський настрій міліонів підяремних народів; одначе деякі так ненавиділи советське панування, що навіть тоді ризикували явним виступом проти Советів, що переплатили гірко, коли німці мусили уступати, а вслід за ними наступала знов червона армія.

Коли тільки німці уступили з Підкавказзя, тоді доносила навіть советська преса, про якісь масові розстріли тамошніх зрадників, що накладали з німцями. Такі екзекуції відбувалися теж на Кубанщині та в области Терських Козаків. Аж недавно появилася в пресі незначна вістка, що в Советах перестали істнувати три автономні республики, а саме німецька республика над Волгою, республика північно-кавказька та республика кримських татар.

Німців знад Волги большевики виселили ще перед боем під Сталінґрадом. Бажаючи переконатися про правдиві настрої населення німецької надволжанської републики, післали вони туди провокаторів, скинених з парашутів в німецьких мундурах. Прихильне приняття мнимих німецьких летунів надволжанськими німцями запечатало їх долю. Всіх німців знад Волги в числі біля 600 тисяч виселили на засланя до Азії на каторжні роботи.

Північно - кавказька република, зложена з козаків кубанських та терських, була розгромлена, коли Гітлер відступив з Підкавказзя.

По масових екзекуціях місцевого населення Кремль скасував за кару північно - кавказьку републику. Та найлютіше розправилися большевики з татарами на півострові Кримі, які мали свою окрему татарську републику, як автономну републику в складі Російської Соціялістичної Советської Републики.

Не зважаючи на націстичну політику, неприхильну творенню національних держав на руїнах Советського Союзу, татари стали по стороні німців та з ними співпрацювали.

Відвоювання Криму червоною армією стало судним днем для татар на Кримі та кінцем їх формальної републики; зрештою влада й так в цій републиці була в руках москвичів. Большевики перевели поміж кримськими татарами масові екзекуції, а решту населення, в числі біля чтерть міліона, виселили на Сибір. Саму кримську републику скасували. По донесенням преси нині на цілім Кримі населення не більше 200 тисяч, українців та росіян. Крим змінив свій етнічний вигляд і нині не має ніякої автономії. Він прилучений як звичайна область до російської федеративної републики, дарма, що саме життя аж просить, щоби в такому випадку Крим прилучити до України, з якою він орґанічно звязаний.

Одначе траґедія кримських татар з історичної точки видження має своє замітне значіння тим, що Україна стратила як свого сусіда татар, довговікового колись та лютого ворога України, що впродовж 400 літ висисав її соки. Татари, як найгрізніша орда, що прийшла з Азії та по 1240 році осіла на постійно на східно-українських землях, важко затяжіла на дальшій судьбі України.

Відомо, що Україна, противно як Московщина, не погодилася з татарами, але усіми способами старалася усунути цього докучливого ворога з українських земель. Життя українського народу перенеслося на захід від Дніпра, а поміж Україною та татарами запанувала немов постійна ворожнеча. Татари нападали постійно на Україну, яка мусіла утримувати стале поготівля для своєї оборони. В першій половині 14-го століття оба західно-українські володарі, Лев II. та Андрій, згинули рівночасно в боротьбі з татарами, за що й дістали від папи почетну назву „першого оборонного валу християнства". Татарське сусідство з Україною спричинило згодом повстання козацтва.

Нутрішні спори в татарській державі, що її столиця була тоді над долішною Волгою в Сараю, довела до того, що татарська держава ослабла, а згодом поділилася на три частини. Безпосереднім сусідом України остали тільки татари на Кримі, які тут створили власну державу або ханат, який в другій половині 15-го століття став залежним від турецького султана. Почувши над собою протекцію могутного султана татари рік-річно нападають на Україну, населення масово забирають в ясир. Українських невільників перепродують тисячами в Кафі на Кримі, відомій тоді троговиці українськими невільниками.

Українські раби були в цім часі відомі в північній Африці, чи в італійській Венеції. Татари постійними нападами так висисали Україну, що її населення майже не приростало через напади татар. Постійні напади татар на Україну та татарське лихоліття оспівані прекрасно в українських народних піснях та думах. Татарин тоді був символом найлютішого ворога України. Польща ним стала пізніше, а незадовго стала ним Московщина.

Донині в народних піснях татари, це щось страшне та загрозливе для України, дарма, що татари на Кримі в нових часах стали населенням чесним, мирним та без ніякого воєвничого запалу.

Татари впродовж 19-го століття змагалися подібно як українці за своє національне істнування з царським урядом, а по вибуху революції в Росії (1917) створили в Кримі власну федеративну републику, яка з приходом до влади большевиків в Росії стала самостійною державою, подібно як Україна.

Залив большевизму на Україні перекотився через вузьку шийку Керч та опанував також Крим, який прилучили до російської републики як автономну републику. Вона саме тепер, в часі Другої Світової Війни, закінчила своє істнування. Один історичний ворог України, татари, зникли зовсім з лиця землі як нація з власною територією.

На наших очах відбувся останній акт відносин українсько-татарських. Татари счезли зовсім з границь України. Ворога татарина вже більше тут нема. Для нас повчаючий факт як упродовж історії минаються вороги України. Колись таким ворогом була кримська татарва. Місце татарського противника заняла Польща, що також відзеркалилось в українських народних піснях. Знов сотки літ панувала або старалася Польща панувати над українськими землями та виконристовувати економічно українське населення, рівночасно засаджуючи в Україні свою культуру, щоби край спольщити. На наших очах й Польща вже перестала бути грізним противником України, а ним став третій сусід України Московщина. Боротьба з новим ворогом України потриває мабуть знов десятки, а може й сотки літ. Перед нашими очима заслонена майбутність, коли саме счезне і цей черговий ворог українського народу з його земель.

„АНҐЛІЙСЬКА МОВА".

Так зветься підручник позаочного курсу анґлійської модоцента П. Вукова, який американьска окупаційна влада в Німеччині дозволила передрукувати і призначила для цеї цілі 400,000 аркушів циклостилевого паперу. Видає це Український Технично - Господарський Інститут, що був передше в Подебрадах на Чехословаччині, а тепер пробує продовжати працю на скитальщині, в Реґенсбурґу в Баварії. Професори УТГІ розвинули вже широко закроєну діяльність на різних ділянках, не зважаючи на величезні перепони, брак книжок, паперу, машин до писання, матриць, помешкання і т. п. Та хоч добре, що майже всі давні професори мають т. зв. „нансенівські пашпорти", а тим самим забеспечені перед примусовим поворотом. Студентів високих шкіл зареєстровано в одній тільки Баварії 445. В Австрії й Баварії має бути до 2,000 душ.

МАНЕРГАЙМ УСТУПИВ.

Внаслідок лихого здоровля уступив з уряду президента Фінляндії полевий маршал, барон Карль Ґустав Манергайм, років 78. Парлямент вибере тепер нового президента, а тимчасово справляє цей уряд премієр Юлій К. Паасіківі. Манергайм обороняв незалежність свого краю у війні з Росією в роках 1918, 1939-40 і 1941-44.

ФЕДОР КРУШИНСЬКИЙ

Я БАЧИВ НІМЕЧЧИНУ!

(Байки та дійсність про гітлерівщину)

3)

Взагалі дивні настрої панували тоді серед людей. Це наче підчас затміння сонця. Німецька побіда затьмила людям розум — така була доба. Не тільки мешканці табору, але й поза табором вірили люди, вірніше, більшість людей, що ця війна несе „остаточне визволення", що німецькі танки й літаки благовістять про незмірно кращі часи, що побіда Гітлера й Мусолінія несе „новий світ", стане початком „нової доби — кращої й тривалішої". Німеччину вважалося за провозвісницю волі народів, а німець в очах збідованого й очамрілого европейця обертався в „лицаря", більше навіть, ставав новим „богом" на землі якого приходу більшість виглядала з захватом і надією.

І дійсно, вже дня 17. серпня, через два місяці після підписання перемиря з Францією, цей новий „бог" на землі зявився в нашому таборі — в чоботях, з величезною бляхою на лобі, тобто, на могутньому картузі. І „бог" не приїхав сам а в трьох „лицях" — один представник армії, один од „СС"-ів, а третій від „гестапо", як і належалось. Крім лискучої уніформи, чобіт, ремінців і бляхи, мав ще він і добре відгодовану пику, що аж блищала на сонці та очі — з виразом лукавства, погорди й поблажливости водночас. Французька таборова влада зігнулася перед ним „утрипогибелі", а нещасні інтерновані наче заніміли — від захвату, чи з дива, важко сказати. Бо й справді, яка найпалкіша фантазія могла намалювати цю історичну картину бодай кілька місяців перед тим? Який славетній ворожбит спромігсяб хоч у загальних рисах виворожити таке „сальто мортале", таку предивну метаморфозу? Де той політик, стратеґ, чи й фільософ, який передбачав таку неймовірну зміну? Певне в ту хвилину сам Гітлер, десь на канапі в свойому „орлиному гнізді" в Берхтесґадені заходився від сміху, сам ледве ймучи віри в таке „щастя".

Це вперше на власні очі побачив я представників „великої, непереможної" німецької армії, репрезентантів „нової" Німеччини, яка наче „нехотячи", про це якраз і запевняв Гітлер та всі німці на світі, підбила майже всю Европу та бралася встановляти нові, кращі порядки, визволяючи людей з „рабства плютократії". І хоч німецька військова комісія приїхала в справі інтернованих німців, але до неї всі кинулися, шукаючи захисту й визволення, навіть жиди. Бідні марксисти!

На першому місці, як і належалось, були москалі — наперед монархісти та різні б. денікінці, а за ними комуністи й „возвращенці". Треба було тоді побачити поводження москалів, щоб уявити, як вони вміють „включатися" в нову ситуацію. Вони мали вигляд, що німці тільки для них і приїхали до табору та що ласка нового „бога" проллється в першу чергу на їхні голови. Вони витали німців гітлерівським привітом, провадили з ними довгі розмови та подавали їм різні заяви й списки. А німці, певне не без наміру й дальшої мети, навмисне відрізняли їх з цілого населення табору — як перед французами, так і перед іншими інтернованими. В таборі тільки й лунало в повітрі: „русен", „русен", „русен"... Стороння людина моглаб подумати, що завтра найдалі Гітлер Сталінові вкрутить голову. Москалі були певні, що вепно так і станеться незабаром. Але були певніші, що завтра-ж усі поїдуть додому, обто будуть звільнені з табору. Хоч це „завтра" тягтиметься більш як пів року.

Серед українців, яких було значно менше та які взагалі скромніші, один тільки Б. не відставав од москалів. Він умів по німецьки, вів з німцями перемови та подав їм список й довге прохання — в справі звільнення з лягеру та ще про щось, але це виявиться трошки пізніше. На той список Б. повписував усіх українців, крім мене та ще двох -трьох немилих йому осіб.

На другий день трапилося так, що біля невеличкої ґрупки українців, де й я стояв проходив якраз отой німецький сотник, чи „гауптман" по німецьки, який провадив з інтернованими розмови, приймав прохання, тощо. З цієї нагоди скористав один з присутніх у ґрупі, Володимир Вовчук та перепросивши німця, як з мосту поставив йому таке запитання:

— Скажіть, пане сотнику, а як ви ставитесь до українців?...

Відомо, що українець має в собі трохи „Хоми Невірног", а хоч московські, польські й інші провокатори колись і вели аґітацію, що „німці Україну видумали" та що „кожний українець є німецький аґент", але інстинктовне недовіря й дрібка призирства до німця („німота", „куций німець, вузловатий" — у Тараса Шевченка) є таки в кожному українцеві.

Німецький сотник не розгубився, видно мав досвід у таких справах, але й не надумуючись одповів:

— А як же ми маємо ставитись до українців... Ніяк!...

Та всміхнувшись намірювався йти далі. Але мене не вдовольнила така відповідь. Приєднавшись до німця, я провів його кроків з двіста, налагаючись поглибити зачеплене питання, бо й мене цікавило, що вони про нас думають. Та не дивлячись на мої зусилля, а я вмів досить по німецьки, щоб провадити розмову, німець уникав ясної відповіді. Він про все мені говорив: що німці зараз мають багато праці, що згодом і це питання прийде на чергу, тощо, але нічого по суті не вмів, чи не хотів сказати. Врешті, докинув, наче відчіпного:

(Дальше буде).

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ У. Н. СОЮЗУ

(Докінчення).

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ
за час від 1. липня до 31. грудня 1945 року.

Готівка з кінцем 30. червня 1945 року	$ 245.94
Відсотки від бондів	475.96
Відсотки з банків	88
Готівка з кінцем 31. грудня 1945 року	$ 722.78
Інвестиція цього фонду в бондах є на суму	42,099.95
З кінцем 31. грудня 1945 фонд захисту-сиротинця виносить	$42,822.73

ЗВІТ ЗАХИСТУ СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ
за час від 1. січня до 31. грудня 1945 року.

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року осталася	$ 810.68
Відсотки від бондів від 1. січня до 31. грудня 1945	1,060.96
Відсотки з банку від 1. січня до 31. грудня 1945 р.	1.75
Разом становить готівку	$ 1,873.39
З цеї готівки інвестовано в бондах суму	1,150.61
Остає готівка з кінцем 31. грудня 1945 року	$ 722.78
Інвестиція в бондах	42,099.95
З днем 31. грудня 1945 фонд Захисту-Сиротинця виносить	$42,822.73

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО
за час від 1. липня до 31. грудня 1945 року.

Готівка з кінцем червня 1945 року	$ 447.67
Відсотки від бондів	31.25
Відсотки з банку	2.16
Готівка з кінцем 31. грудня 1945 остається	$ 481.08
Інвестиція в бондах виносить	2,500.00
З кінцем 31. грудня 1945 року фонд бл. п. С. Ядловського остається на суму	$2,981.08

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО
за час від 1. січня до 31. грудня 1945 року.

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року осталася	$ 414.43
Відсотки від бондів від 1. січня до 31. грудня 1945	62.50
Відсотки з банків від 1. січня до 31. грудня 1945 р.	4.15
Готівка з кінцем 31. грудня 1945 року	$ 481.08
Інвестиція в бондах виносить	2,500.00
З кінцем 31. грудня 1945 року фонд бл. п. С. Ядловського остається на суму	$2,981.08

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, означений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Mortuary Fd.	$ 5,081.98	$ 5,081.98
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,391.73	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	202,352	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,904.07	6,295.80
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	1,167.32	
First National Bank	Jersey City, N. J.		Real Estate Dept.		19,831.66	20,998.98
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	15,650.70	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't.		13,816.56	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Svobodt	10,723.74	40,191.00
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	879.37	879.37
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	17,312.56	17,312.56
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,091.69	2,091.69
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,947.01	1,947.01
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reverve Fd.	1,038.72	1,038.72
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	188	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,076.32	2,076.32
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	11,574.87	11,574.87
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,171.08	2,171.08
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547,638	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,375.78	3,375.78
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	73,664.55	
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Dividend	5,674.70	79,339.25
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	58,147.73	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indg. Fd.	16,643.09	74,790.82
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	12,812.90	12,812.90
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	20,600	Sav. Dept.	Adm. Fd.	2,931.62	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	394.25	3,325.87
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	44,656.43	44,656.43
Bankers Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	45,029.28	45,029.28
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		14,704.88	14,704.88
Ukrainian Savings Co.	Cleveland, O.		Sav. Dept.	Mort. Fd.	5,427.55	5,427.55
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	Concord Fd.	3,479.82	3,479.82
				Cash in banks	$398,601.96	$398,601.96
				Cash on hand in "Svoboda"	20.98	20.98
				Total cash	$398,622.94	$398,622.94

Готівка молодечого департаменту У. Н. Союзу знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду:	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$ 1,877.37	
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,023.34	$ 2,900.71
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	3,230.55	3,230.55
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	8,558.20	8,558.20
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	1,575.67	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	511.43	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		1,303.83	3,390.93
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	13,320.84	13,320.84
First National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't		625.80	625.80
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		4,289.20	4,289.20
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont. Can.		Check Acc't		5,695.37	5,695.37
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't		6,066.45	6,066.45
Chase National Bank	New York, N. Y.		Dividend Acc't	Dividend	244.70	244.70
				Total	$48,322.75	$48,322.75

Заморожений банк 1945 р. виплатив 10% дивіденди.

Готівка Сиротинця-захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140,488	Sav. Dept.	$ 177.11	$ 177.11
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	545.67	545.67
			Total	$ 722.78	$ 722.78

Фонд ім. С. Ядловського ульокований:

Назва банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5.279	Sav. Dept.	$ 481.08	$ 481.08

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ
з кінцем 31. грудня 1945 року.

Майно старших членів виносило	$7,749,628.43
Майно Молодечого Департаменту виносило	662,400.71
Майно Захисту-Сиротинця У. Н. С. виносило	42,822.73
Майно фонду бл. п. С. Ядловського виносило	2,981.08
Майно У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1945 р.	$8,457,832.95
Майно У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1944 р.	7,880,061.80
Загальний приріст майна У. Н. Союзу в році 1945 є на суму	$ 577,771.15

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ОРҐАНУ „СВОБОДА"
за час від 1. липня до 31. грудня 1945 року.

Готівка з кінцем 30. червня 1945 року осталася	$ 5,160.04
Прихід орґану „Свобода" за вище означений час	38,788.78
Разом становить суму	$43,948.82
Розхід орґану „Свобода" за час від 1. липня до 31. грудня 1945 року був	33,204.10
Остає готівка з кінцем 31. грудня 1945 року	$10,744.72

Ця готівка вже є здепонована до адміністраційного фонду У. Н. Союзу і зачислена вже в загальнім майні У. Н. Союзу.

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ ОРҐАНУ „СВОБОДА"
за час від 1. січня до 31. грудня 1945 року.

Готівка з кінцем 31. грудня 1944 року осталася	$12,284.07
Прихід від 1. січня до 31. грудня 1945 року	78,183.59
Разом	$90,467.66
Розхід орґану „Свобода" за час від 1. січня до 31. грудня 1945 року був	79,722.94
По відтягненню розходу від доходу остає готівки	$10,744.72

Ця готівка вже є зачислена до загального майна У. Н. Союзу до адміністраційного фонду.

Дальше Контрольна Комісія стверджує що з кінцем 31. грудня 1945 року залеглі вкладки відділів У. Н. Союзу, які мали бути заплачені в 1945 році, а не були, виносять $4,538.85

Контрольна Комісія уважає за потрібне ствердити ще наступне:

Що з кінцем 1945 року були невиплачені 4 посмертні запомоги на суму $1,202.92, з причини невистарчальних леґальних документів.

Активи, які не є зараховані до загального майна У. Н. Союзу:

1. Залеглі відсотки на морґеджах, які мали бути заплачені в 1945 році, а не були	$ 36.11
2. Платні відсотки ,екруд", котрих речинець припадає на плачення в 1946 році, на морґеджах	5,825.93
3. Платні відсотки „екруд" на членських позичках, яких речинець плачення припадає на 1946 рік	9,682.46
4. Платні відсотки „екруд' від бондів, яких речинець припадає в 1946 році	38,978.47
5. Платні відсотки „екруд" з банків, яких речинець припадає в 1946 році	91.84
6. Залеглі членські вкладки, які мали бути заплачені в 1945 році, а не були	4,538.85
Разом	$59,153.66

Смертність членства в обох департаментах в році 1945 виносить 74.65%.

Оцінка членських грамот за рік 1945 виказує 149.0%.

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела основну контролю майна, діловодства і організаційного руху У. Н. Союзу за другий піврік 1945 року, та на підставі цеї контролі, що відбулася в днях 18—25. лютня 1946 р., стверджує, що діловодство є ведене добре, майно є добре заряджуване, а організаційний рух за згаданий час був живий і здоровий.

Д. Капітула, В. Ґалан, д-р А. Т. Кібзей, Роман Смук, Степан Куропась.

Конвенційні проєкти

4)

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Товариство „Вільна Україна", від. 200 У. Н. Союзу, на своїх звичайних місячних зборах ухвалило предложити делеґатам 21-шої конвенції слідкуючий проєкт:

Додати до параґрафу 18, щоби делеґати, котрі бажають кандидувати до комісії виборчої або просьб і скарг одержали найменше 30 днів перед конвенцією адресат всіх делеґатів, так щоб їм було можливо дістати 20 підписів потрібних для кандидатури.

Додати до параґрафу 25, щоби до головного уряду вибирати також заступника секретаря і заступника касієра, котрі малиби повне право рішати всякі справи і входити в склад головного уряду. Вони повинні бути вибрані по можности з молодої ґенерації. Тепер згідно зо статутом, предсідник має аж двох заступників, секретар і касієр жадних.

Додати до статута, щоби відділові касієри були бонбондовані на суму $1000. — від крадіжи, нападу і згуби; кошта бондів і асекурацій, повинні бути покриті касою У. Н. Союзу.

Ддати до статута, щоби вразі смерти від припадку, Союз виплачував, за малою оплатою подвійну суму обезпечення.

Конвенція повинна ухвалити, щоби У. Н. Союз, видав книжку з іменами і короткою історією всіх членів У. Н. Союзу, котрі служили і служать в американській армії, всіх упавших в бою, пропавших без вістей, з їхньою ранґою, декораціями і т. п. Це булаб знаменита памятка для них чи їх найближчих і це увійшлоб в історію американських українців.

Конвенція повинна домагатись, щоби „Свобода" призначила більше місця безплатно, для імен і адресів рідні, пошукуваної скитальцями. Місце можна знайти, колиб викинути сухі жарти і перестарілого Тарзана.

Конвенція повинна раз рішучо настояти на злуку Союзів. Наш відділ подає ось тут короткий плян цеї злуки. Тому, що до тепер урядники У. Н. Союзу, Робітничог Союзу, Провидіння і Народної Помочі не старались щиро прийти до порозуміння, конвенція повинна вибрати пятьох делеґатів, котрі малиб в протязі чотирьох років виробити плян злуки, прийти до порозуміння з вибраними представниками других Союзів і мати все готове до затвердження на будучій конвенції. Головний Уряд повинен їм у всякий спосіб помагати. Ці вибрані делеґати, яко представники, малиб позбирати всі факти щодо злуки й представити їх делеґатам на конвенції. Тоді ми зналиб, хто не допускає до злуки та які є перешкоди.

Всякі наради цих представників у справі злуки повинні бути подавані час до часу в часописах згаданих Союзів. Віримо, що делеґати других організацій підуть нашими слідами і настоять но свої уряди, щоби вже раз злучити наші запомогові організації в одно могутне тіло. На нашу думку злучені союзи повинні тоді приняти назву „Український Асекураційний Союз Америки і Канади з головним осідком в Ню Йорку, а філіями в Джерзі Сиђі, Н. Дж., Скрентон, Па., Філядельфія, Па., Пітсбург, Па. й одною філією в Канаді. Теперішний уряд кожної організації остаоставався на своїх місцях і заряджував би філіями після директив головного уряду в Ню Йорку. Колиб це сталось тоді в нас був би великий щоденник з великими недільними числами, тоді в нас буввби і дім для старців і сиріт, а навіть з певністю моглиб ми мати свій університет, де багато українців знайшлоб приміщення для студій і для праці при навчанню.

За відділ 200. У. Н. Союзу:

Петро Господарец, предс.,
Василь Ворґуль, секретар,
Олекса Коцопій, касієр,
Василь Ворґуль і
Володимир Цісик, дел.

5)

ОЛІН, Н. Й.

На зборах від. 363 У. Н. Союзу, ухвалено такі проєкти:

1. Як можливо, то завести ще одну клясу обезпечення на $250 або $300.

2. Не виплачувати дивіденд на 20-літні грамоти, а відкладати ці гроші так щоби згадані грамоти були виплачені скорше. Ц помоглоб членам, старшим у віці.

3. Щоби річне засідання Головного Уряду У. Н. Союзу, відбувалось в протягу чотороx днів, бо як конвенція може впоратись зі своїми справами за тиждень, то засідання Головного Уряду можна легко покінчити. в 4 днях. На тім заощадиться гроша, який може бути вжитий на щось більше корисного як протягування нарад.

4. Якщо „Свобода" потребує тепер нової редакторської сили , то треба спровадити журналіста з Европи. Тоді матимемо нового редактора і дамо хліб людині, що голодує.

За уряд Тов. Запорозька Січ:

Олекса Іванців, предс.
Дмитро Базів, касієр,
Г. Підскальний, секр.

ПОШУКУЄМО 268 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

232) Михайло Конюх з родиною, Вилкс-Бері, Па.	$ 100.00
Попередно проголошено	23,191.85
Разом	$23,291.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA
P. O. BOX 346 — JERSEY CITY 3, N. J.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АЛЕНТАВН, ПА.

Збірка одіння.

В місяці грудні м. р. зібрано в українській православній парохії Преч. Діви Марії, в Алентавн, Па. 654 фунтів одіння для українських збігців й вислано його до ЗУАДК, зглядно до його магазину в Ню Йорку.

З цеї нагоди зложили жертви на покриття видатків у звязку з посилкою:

Петро Фуртух $15; о. Гр. Хомицький $5.05; по $3: Параня Саврук, Ева Рега, П. Чорній, Ксеня Савечко, Пазя Гришко, Параня Лаба, І. Шевчук; по $2: В. Клемань, Марія Рудакевич, Анна Пипюк, Анна Майдош, Л. Голдон; І. Заведюк $1.60; по $1: Й. Матковський, Анна Федорак, Юстина Салаш, Катерина Коченаш, Текля Король, Марія Чорній, Юлія Гришко, Анна Когут, Катерина Вітик, В. Воляник.

Усього разом вплинуло $62.-50. Після оплати посилки до Ню Йю Йорку в сумі $10.65 залишилось $52.00, які вислано до канцелярії Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету в Філядельфії.

Цею дорогою складаю щиру подяку усім тим громадянам, що були ласкаві пожертвувати одіння й готівку на поміч українським збігцям, а також усім тим щирим патріоткам й патріотам, що потрудилися дуже багато при збиранню, пакованню й висилці одіння.

о. Г. Х.

ШІКАГО, ІЛЛ.

В память О. Басараб — на скитальців.

Товариство „Дочки України", відділ Українського Золотого Хреста в Шікаго, устроїли дня 13. лютого вечерок, саме в річницю смерти бл. п. Ольги Басараб.

Щоби вшанувати гідно память Тої, котра жертвувала своє життя, ми рішили зложити жертву на допомогу українським скитальцям в Европі.

Вечерок відбувся в домі п-а М. Леськів, а все, що потрібне до вечерка прилагодили своїм коштом пані: Марія Леськів і Розалія Сидорик. Через це розходів не було.

Жертву, яку зложили гості і членкині в сумі $100, посилаємо через „Свободу". Зложили:

З. Васевич $7; М. Риза $5; по $4: Р. Сидорик, М. Леськів, А. Стропська, П. Куць, Е. Міллер, К. Велки, П. Боднарчук; по $3: К. Плотяк, М. Марчук; по $2: О. Ліхтер, М. Білянська, А. Древніцька, М. Васильців, М. Гудз, М. Заблоцька, З. Паньків, Н. Угриновська, І. Подола, Р. Маринів, А. Прокопів, Т. Коколюз; по $1: П. Яворська, М. Костерка, Р. Рибак, М. Цимбаліста.

Іванка Подола.

БОСТОН, МАСС.

Коляда на скитальців.

Молоді жінки і дівчата належать до Клюбу Українських Дочок, при православній церкві Пресвятою Тройці, 136 Арлингтон Стр. Через війну, кожного року на Різдво, членкині нашого товариства висилали пакунки до наших хлопців, котрі служили при війську. Цього року, на перші повоєнні свята, клюб ухвалив, щоби членкині пішли колядувати на допомогову акцію, ведену з Філядельфії. Колядували на Рокбері, Джемейка Плейн, Савт Инд, і Вест Инд. колядники: Аделя Пащак, Леся Петрейко, Ольга Петрейко, Юлія Зінько і пані Галина Паверс. — Колядували на Матапан, Розіндейл, Дорчестер, Рідвіл і Савт Бостон слідуючі: пані Софія Дейвід, Ольга Бойко, Гелен Ярош, Анна Шедловська і Катерина Золочівська. Федько Дейвід і Петро Гриценко возили колядників до пізної ночи. Жертви зложили:

Іван Загоруйко з Вермонт $50; о. В. Каськів $10; по $5: П. Боднар, Олена Школяр, Г. Костецький, Н. Мельник, С. Сухецький, О. Стець, І. Буцяк; по $4: С. Бойко, П. Мороз; по $3: Юстина Гоміньська, М. Ничай, О. Панкевич, М. Лютек; по $2: Галина Попович, В. Хомин, І. Гуцуляк, Гримак, Яворівський, д-р Г. Визіна, М. Боднар, М. Христинець, Анна Бегеза, Д. Кузь, пані Войтків, І. Матейк, Юстина Мельничук, Ольга Собаль, Д. Бортник, М. Козулкевич, С. Медвідь, І. Зінько, П. Попович, пані Френчко, Катерина Петрейко, Текля Волошин, А. Івашків, В. Бойко, Н. Алессі, С. Чопик, В. Міґован, В. Романюк, Анна Боднар, Д. Шедловський, Я. Шедловський, В. Шедловський, В. Джонсон, Г. Музика, Д. Сілінськкий, А. Сілінський, І. Масний, Г. Оверко, П. Костецький, Н. Буцяк, Т. Вонс; І. Купчик $1.50; по $1: Г. Зварич, М. Каправий, Параня Кучер, Анна Виноградник, Й. Бербеліцький, М. Гримак, Е. Зварич, М. Шемета, Р. Сенеріґ, В. Зінн, І. Сейбо, Марія Шліш, Марія Довганчук, Галина Паверс, Текля Золочівська, Катерина Золочівська, І. Медвідь, Д. Пащак, Анна Попович, Ксеня Колісник, Анна Терлецька, Марія Зварич, Параня Вонс, Марія Оверко, О. Кудрик, Анна Барилюк, П. Шемета, А. Мутиловський, М. Сороцький, Анна Смарш, Ф. Дейвід, Александра Шифранська, П. Шафранський, Софія Козак, С. Ярош, В. Ярош, М. Ярош, Г. Горчі, Ф. Костецький, І. Дацко, Е. Каправий, Б. Алессі, І. Берестецький, В. Берестецький, М. Давискиба, Стела Давискиба, Ф. Музика, А. Прухніцький, Настазія Бортник, Текля Матукас, Анна Переходюк, Ксеня Давискиба, Т. Січкоріз; решта по 50 ц. і по 25 ц. Н. Н. $1.

Разом $254. Розходи були $4, а $250 ми вислали до Допомогового Комітету в Філядельфії. Всім жертводавцям щиро дякуємо за їх жертви: Уряд: **Анна Шедловська,** предс., **Марійка Прухніцька,** заступ. предс.. **Софія Дейвід,** касієрка, **Марія Алессі,** секретарка.

БРУКЛИН, Н. Й.

Коляда для наших скитальців.

Щороку святкуємо в Америці Різдво Христове, згідно з нашою традицією та звичаями, які пригадують нам Старий Край. Хочемо, щоб випали вони у нас радісно та торжественно. Та все-ж ніколи не забудемо цього Різдва, яке ми святкували там, далеко, на рідній Україні.

Сніжна, морозна ніч. Хлопці та дівчата розсміяні, веселі, йдуть хата від хати з колядою. Діти у теплій хаті розбавлені та щасливі, товпляться коло вікна. Заглядають у віконце, чи колядників невидно.

„Мамо, йдуть!" — скричали радісно діти. Мати втворяє двері, крізь які враз з хвилею здорового, морозного воздуха несеться у хату радісне „Бог предвічний народився". Мати обдаровує колядників, дякує та обмінюється сердечними різдвяними бажаннями. Довго ще у пізну ніч несеться по селі коляда, присипляючи до сну щасливу дітвору.

Так було колись в Україні. А тепер по вулицях, де колядники ходили, — ворон краче над розваленими стінами, попаленими стовбурами. У таборі на чужині українська дитина холодна і голодна до матері тулиться та і враз з нею над тяжкою долею гірко плачеридає.

Щаслива ще та дитина, яка хоч до теплого матірного серця може пригорнутися. А скільки вам таких, які сиротами з цеї страшної війни остали, маму-тата поховали у націстичнім ярмі, чи десь на Сибірі у неволі втратили.

Боліючи над нещасною долею наших скитальців, Жіночий Комітет Бруклина вислав коляду цього року для Допомогового Комітету $262, щоб прогнаній з рідної землі українській дитині з ока слезу втерти. А жертводавцям щире зі серця „Спаси-біг".

Коляду зложили:

Катерина Голуб $15; Василь Шийка і Михайло Поврозник по $10; по $5: Й. Врубель і Д. Висоцький; по $4: Н. А. Цибрівський і Г. М. Сидорко; по $3: Савчишин і Капелюх; по $2: Бодак, Безгацька, Боганъ, Сукмановський, Баран, Глушко, Карп, Мойсей, Скіцько, Лобур, Павлин, М. Костів, А. Гавришко, М. Чрим, П. Балко, Г. Шемердяк, П. Малицький, Мудрик, Гудима, Сенна, Баглай, Бойко; а по $1: Квас, Галась, Васусь, А. Пагут, Бішко, Дика, Костів, Панчишин, Годань, Гавришко, Сокол, Дубовецький, Отинбрай, Корейко, Соловей, Дзоба, Врубель, Павчак, Кісь, Зазуля, Сенько, Сорока, Бордзяк, Малицька, Федак, Савіцький, Кмита, Косців, Михалюк, Матеяшек, Хорко, Шведрик, Глус, Комаринець, Малко, Борбуляк, Чабаранок, Канюка, Занько, Н. Пагут, Пелех.

Коляда зібрана на річних зборах 21. відділу Союзу Українок $42, на річних зборах Українського Народного Дому $40.35; пані Анна Гудима і пані Марія Мойсей пішли по знайомих і заколядували $52.35; Збірка до пушок при церкві Сошествія Святого Духа і від поодиноких жертводавців, разом вислано до У. Д. К. $262, за що всім щира подяка. Хай Господь нагородить усіх добрим здоровлям.

Анна Бодак.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. В., Гестингс н. Гудсоном, Н. Й. — Як проголошена Конвенція У. Н. Союзу, то всі такі речі повинні бути відослані через відділ до Головної Канцелярії, бо така була ухвала минулої Конвенції Це є поради, хоч віршованою формою, що делегати повинні виконати, чи за що памятати.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

САВТ ПЛЕЙФІЛД, Н. ДЖ. — Відділ 312 У. Н. Союзу повідомляє членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу в вечір, в годині 8., то є 9-го березня, в домі парафіяльним при Делмор вул. Проситься членів прибути на означений час. — Василь Хміль, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Цим повідомляється членів Тов. Дм. Вітовського, ч. 375, що місячні збори відбудуться в неділю, дня 10. березня, в год. 1. попол., в галі Українсько-Американських Горожан, при Френклин вулиці. — Ів. Харамбура, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, **10. березня в год. 2. попол.,** в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакаванна Евеню. Присутність членів є обовязкова бути присутними на зборах. — За уряд: О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Збори Бр. св. О. Николая, від. 369, відбудуться в неділю, 10. березня, в год. 6. ввечір, в галі парафіяльній. Просимо всіх членів прийти на збори точно, бо маємо справи до вирішення. — М. Куба, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Т-ва „Єдність", від. 163 У. Н. С., відбудуться в неділю, 10. березня, в першій годині попол., в домі Горожан, 847 Н. Френклин вул. Проситься всіх членів прийти на збори на означений час, бо є багато справ до вирішення. — Уряд.

НОРТГЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в православній галі, 10. березня у неділю, в год. 1.30 попол. Взивається усіх членів прийти і заплатити свої місячні вкладки. — Уряд Тов.

ҐЕМТРЕМК, МІШ. — Отсим повідомляється членів Тов. Згода, від. 20. У. Н. Союзу, що **квартальні збори** відбудуться дня 17. березня, в 2. год. попол., в Українській Хаті, 2240 Ґрейлінґ вул. Збори будуть ва ні тим, що буде справоздання касове і інші важні справи є до полагодження. — А. Крупка, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Бр. Сош. Св. Духа, від. 237, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в год. 2. попол., в У. Н. Домі, при 4. і Ворт вул. Тому, що цього місяця відбудеться Конвенція У. Н. Союзу, щоб делегати не їхали тільки зі своїми думками, тому члени повинні конечно явитися на ті збори та поділитися спільними думками та спільно деякі справи обговорити. — Н. Броницький, предс.; Т. Крика, кас.; Г. Стеців, секр.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Братство Св. Арх. Михаїла, від. 142, повідомляє всіх своїх членів, місцевих і позамісцевих, що мітинг Перший Квартальний відбудеться в суботу, 9. березня, в годині 7.30 ввечір, при 214 Фултон вул.. Обовязком кождого члена явитися на мітінґ і заплатити свою належність. Члени, котрі мають діти, а котрі ще не є членами У. Н. Союзу, то хай стараються вписати їх, бо нашій організації треба молодих членів. — За уряд: Я. Лещак, предс.; П. Пілат, касієр; П. Остапчук, секр. фін.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. березня, в год. 8. вечером, в Українській Галі, 800 Н. 23. вул. Довгуючі обовязково повинні прийти і вирівнати свої залеглости, як також є інші важні справи, котрі будуть рішатися на цих зборах. — Уряд: Г. Бучко, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 10. березня, та що є дуже важні справи до вирішення. Обовязком кожного інтересуючого, є явитись точно в годині 1-шій попол. — Мих. Дубас, предс.; Антін Гарасим, касієр; Микола Ю. Сеник, секр.

СИРАКЮЗ, . Й. — Тов. Українська Січ, від. 39, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в годині 3. пополудні, в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на час, бо є важні справи до рішення. — За уряд: О. Шмокалюк, предс.; В. Осохівський, фін. секр.; І. Пігуляк, кас.; А. Яворський, рек. секр.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Бр. св. Василя Великого, від. 161, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 9. березня, в годині 7. ввечір, у власній домівці. Приявність всіх членів є конечна бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — За уряд: А. Підуфалий, предс.; А. Дзюла, фін. секр.; І. Противник, кас.; Й. Литвин, рек. секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо членів Бр. св. Ап. Петра й Павла, від. 338, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в год. 2. пополудні, в українській гали 213 Скунмекер Еве і 2. вул. Прсимо всіх членів прийти заплатити свої місячні вкладки, а довгуючих просимо вирівнати свої залеглости. — За уряд: М. Коваль, предс.; М. Куць, секр.-кас.

ТАМАСТОН, МАСС. — Тов. Українська Січ, від. 421, повідомляє членів, що квартальні збори відбудуться 9. березня в годині 8. ввечір, в українській галі на Проспект ул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. — А. Береза, предс.; О. Шпійка, кас.; І. Кіндрат, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Чвертьрічні збори Сестр. Благовіщення, від. 125, відбудуться в неділю, 10. березня, в год. 1. пополудні, в парохіяльній гали при Оклей і Райс ул. — Усеня Плетяк, предс.; Петронеля Яворська, кас.; Іванка Подола, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестрицтво Рожд. Пресв. Богородиці, від. 36, повідомляє своїх членкинь, що місячні збори відбудуться в неділю, 10. березня, в галі церковній, в год. 5. точно. Проситься членкинь явитися на означений час, бо будемо мати важні справи до вирішення. Просимо тих, що довгують, щоби явилися на зборах і вирівнали свої вкладки. Пригадуємо за приєднання нових членів до Союзу і Сестрицтва. — За уряд: Евдокія Геруля, предс.; Анастазія Грицак, касієрка; Марія Ходак, секретарка.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Тов. Зап. Січ, від. 367, відбудуться в неділю, 10. березня, в год. 1:30 пополудні точно, в галі церковній. Просимо всіх членів явитись на збори на час, щоб збори покінчити до 3:30, бо буде інше підприємство. Прохаємо членів прийти та вирівнати свої вкладки і належитости. Не забуваймо, що це конвенційний рік і тому старіймось приєднувати якнайбільше нових членів до Союзу. — За уряд: А. Бабій, Т. Песко, Р. Дмитрів.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 28. лютня 1946 р. помер

ДМИТРО МАРЦІНЮК,

член Тов. Згода, від. 20 У. Н. С.

Покійний походив з села Ямлець, пов. Збараж. Був тихої і спокійної вдачі.

До Союзу вступив у 1921 р. Позіставив у смутку жену Анну і дві дочки.

Похорон відбувся в суботу, 2. березня в укр. кат. церкві.

В. Й. П.!

А. Крупка, секр.

Дня 21. лютого 1946 р. помер у 64 році життя

ІВАН ТАРАС,

член від. 280 У. Н. Союзу в Скрентон, Па.

Покійний походив з села Пристань, пов. Жовква, Західна Україна. Полишив у смутку жену Маланію і дочку Анну і сина Михайла і дону внучку.

При участи родини, членів товариства і приятелів, похорон відбувся 25. лютого в укр. кат. церкві св. Володимира. — В. Й. П.!

О. Запоточний.

ПОШУКУЮТЬ

Олекса Яворський, адвокат і б. посол з Підгайців, тепер на еміграції в Німеччині, пошукує своїх свояків з села Котузів, пов. Підгайці, і земляків, які допомоглиб йому в виїзді з родиною до Америки або Канади. Просить писати на адресу: U.N.R.R.A. in Wangen (Allgan), Germany, for Alexander Yaworsky in Neuravensburg (По ближчі інформації про п. Яворського й його родину можна писати до: Dr. Antin Rudnitsky, Lakehurst Rd., Box 604, Toms River, N. J.

МАРІЯ МІСЮРА, по батьку Кузьмик, пошукує **АНАСТАЗІЇ ВОРОБЕЦЬ** зо села Збора, повіт Калуш. На мою адресу прийшла картка з німецького табору від її фамілії. Хто би про ню знав, або вона сама, хай напише: **Mrs. M. MISURA, 492 Mt. Rid. Blvd., Rochester, N. Y.** 45-7

ПОШУКУЮ у важній справі **МАРЦИНА ГАЙНІШ І ГРИНЬКА ЗАРІЧНОГО** зо села Жукова, повіт Бережани. Також **РОЗАЛІЇ ҐУРАЛЬ** зо села Бишки. Як би хто про них знав хай напише на таку адресу: 45-7

HARRY MYSKIW,
Petersburg, Mich.

ТАРЗАН, ч. 1341. Плян графині Марії.

Вона негайно зашила жемчуги в рубець дитячого коцика. Ґраф мав узяти дитину до д-ра Дібоа, ніби тому, що вона потребує лікаря, а сама ґрафиня мала залишитися вдома.

Коли наступного дня ґраф запитався готелевого клерка, як іти, хитрий бандит, Рауль, приступив до стола.

„Дозвольте мені" — перервав Рауль. — „Я саме йду туди і мені мило буде найтися у вашім товаристві".

Так ґраф, не підозріваючи нічогош з вдячністю пустився в дорогу з велитнем-бандитом.